

Škola modlitby - téma 2 - Beraka

Beraka - Nejčastější soukromá a liturgická forma židovské hymnické modlitby chval a díky se rozlišuje na krátkou, skládající se z úvodu a chvalozpěvu, a na dlouhou s tématickou střední částí.

V ten čas řekl Ježíš: „Velebím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými, a zjevil jsi je maličkým. Ano, Otče: tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce; a nikdo nezná Syna než Otec, ani Otce nezná nikdo než Syn – a ten, komu by to Syn chtěl zjevit.

Mt 11,25-27

Když jedli, vzal chléb, požehnal, lámal a dával jim se slovy: „Vezměte, toto jest mé tělo.“ Pak vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něho všichni. A řekl jim: „Toto jest má krev, která zpečetuje smlouvu a prolévá se za mnohé.

Mk 14,22-24

Formule požehnání

Obvykle bývají rozlišeny tři skupiny.

1. *požehnání motivovaná konkrétními “dobrymi věcmi”* - “Požehnaný jsi, Hospodine, Králi světa,” a pokračují vypovězením zážitku, kterého se týkají.
2. *požehnání motivovaná radostí z Tóry* - “Požehnaný jsi, Hospodine, Bože náš, jenž nás posvětil svými příkazy a nařídil nám...” Následuje příslušný příkaz.
3. *požehnání bez zvláštní motivace, vyjadřující chválu* - začínají prostými slovy “Požehnaný jsi, Hospodine, ...”

Zvláštní je na první pohled nesmyslný mluvnický tvar. V první části beraky (Požehnaný jsi, Hospodine) se obracíme přímo k Bohu, v druhé (jenž ...) ho oslovujeme ve třetí osobě. Rabínský výklad je působivý a přesvědčivý. První část modlitby vyjadřuje Boží blízkost, jeho láskyplnou otcovskou starostlivost. Druhá připomíná skutečnost, že Bůh, jakkoli blízký, je vždy jiný, nepodléhá naší logice a jejím požadavkům. Beraka tak vyjadřuje zároveň Boží blízkost i jeho vzdálenost.

Zpracoval P. Petr Beneš s použitím iencyklopedie.cz a Di Sante Židovská modlitba